

V. FUNDAMENTALE OG IKKE-FUNDAMENTALE LÆRER

Med fundamentale lærer mener vi slike som utgjør selve grunnen/fundamentet for den frelsende troen. Med ikke-fundamentale lærer menes alle andre bibelske lærer. Ut fra denne oppdelingen av de bibelske lærene har noen kommet opp med en lære som er fremmed for bibelsk og luthersk kristendom. De mener at det er nok for kristen enhet og kirkefelleskap å være enig i de grunnleggende lærene, og at man altså ikke behøver å være enige i de bibelske sannhetene som er ikke-fundamentale.

Man blander da sammen på den ene siden frelsens grunn (Kristi stedfortredende godtgjørelse alene) og frelsens vei (troen alene), og på den annen side grunnvollen for utøvelse av kirkefelleskap. Eller for å si det på en annen måte: Man blander sammen grunnlaget for det usynlige brorskapet og grunnlaget for det synlige kirkefelleskapet. Vi kunne også si: Man blander sammen lov og evangelium. Ingen blir salig ved lovgjeringer, men bare ved evangeliet. Likevel står det ikke en kristen fritt å lyde eller være ulydig mot Guds bud. En saliggjørende tro på evangeliet kan ikke stå side om side med en bevisst trass mot noe Herren lærer eller befaler.

I *Lehre und Wehre* imøtegår dr. Walther den ubibelske læren at det bare er de fundamentale lærene som er kirkesplittende.²² Det finnes ingen *bibelske* lærer som er “åpne, ikke kirkesplittende”. “Ingen lære som er klart framstilt i Guds ord og ingen lære som motsier Guds klare ord kan vi betrakte og behandle som åpne spørsmål. I denne sammenheng spiller det ingen rolle om spørsmålet er eller synes å være av underordnet betydning og langt fra frelselærens sentrum” (s. 66). Walther siterer Luther som bl.a. har sagt: “De (papistene) skiller ikke mellom det å *synde* og det å *forbli* i synden. Å *synde* skader ikke kirken, men å *forbli* i synden, det er umulig” (St L. XIX, 1243).

Med alle bibeltro teologer lærer Walther at “ingen synd mot Guds klare ord kan gis noen eksistensberettigelse i den rettroende kirken. Det kan ikke være en fri sak i den rettroende kirken å avvike fra Guds klare ord, om det så er på det minste punkt, negativt eller positivt, direkte eller indirekte. Enhver avvikelse fra Guds ord innenfor den rettroende kirken – om det så bare er en fornektelse av at Bileams esel snakket, krever at man griper inn. Og hvis all undervisning, formaning, advarsel, trussel, og all tålmodighet, viser seg å være forgjeves og fruktløst, og det er umulig å få vedkommende person eller samfunn til å oppgi sin motsigelse av Guds klare ord, kan det til slutt ikke følge noe annet enn ekskludering eller kirkesplittelse. I Guds ord ser vi at vi er bundet til å holde fast ved dette” (s. 68f.). Deretter siterer og kommenterer Walther en lang rekke bibelsteder: 5 Mos 4,2. 12,32; Jes 8,20; Apg 22,19; Gal 5,9; Joh 10,35; Luk 24, 25; 2 Tim 3,16-17; Matt 5,18-19. *Skriften sier aldri: Det er nok at du holder fast ved hovedsannhetene, du behøver ikke holde fast på alt jeg har lært.* Tvert imot henviser Skriften alltid til *alt* Guds ord, det Gud har lært “i alle stykker”.

“Når man hevder at også slike lærer som tydelig finnes i Guds ord kan regnes som 'åpne spørsmål', hva er det annet enn å hevde: man kan i det minste få 'trekke fra' en del ifra Guds ord (jf. 5 Mos 4,2. 12,32), man trenger ikke alltid gå til 'læren og vitnesbyrdet' (jf. Jes 8,20), 'litt surdeig' av falsk lære skader ikke (jf. Gal 5,9) og kan derfor tolereres. Skriften kan iblant 'settes ut av kraft' (jf. Joh 10,35), man behøver ikke tro absolutt "alt det profetene har sagt!" (jf. Luk 24,25), ikke hele Skriften er 'nyttig' (jf. 2 Tim 3,16-17), i det minste må det være tillatt å 'oppheve' en hel del i Skriften (jf. Matt 5,18-19)? Hva gjør man altså når man i den nye teologiens betydning aksepterer åpne spørsmål? Er det ikke å motsi Den Hellige Ånd rett opp i ansiktet?” (s. 69)

“Hvis Bibelen er Guds ord, så er alle utsagn som finnes der slike som den høye og guddommelige majestet selv har avgjort. Er det ikke da skrekkelig at man likevel anser det den store Gud har avgjort, som ennå ikke avgjort? At man, når den store Gud har talt, gir menneskene frihet til å motsi ham? At man, når den store Gud har avgitt sin endelige uttalelse, kan snakke om at noen skapning har rett til å komme med en annen bedømmelse?” (s. 69)

La oss også sitere noe av det dr. Franz Pieper lærte om fundamentale og ikke-fundamentale lærer: ²³

“Oppdelingen i fundamentale og ikke-fundamentale lærer kan selvsagt ikke ha som hensikt å gi oss fritak fra å akseptere visse lærer i Bibelen. Ikke noe menneske har rett til å forkaste noen bibelsk lære; dette er uttrykkelig forbudt i Skriften” (s. 89). “Både de fundamentale og de ikke-fundamentale lærene er åpenbart i Skriften. Men de har langt ifra samme betydning for den frelsende troen. Læren om Kristus er *fundamentet* for denne troen, for den har Kristus og hans stedfortredende godtgjørelse som sitt *objekt*; den er en tro *på* Kristus, Gal 3,26 ... Men Skriften sier ingen steder at mennesket får syndstilgivelse og frelse ved å ha kunnskap om hvem Antikrist er... Dette betyr likevel ikke at læren om Antikrist, slik den er uttrykt i Skriften, ikke tjener noen hensikt. Den tjener den frelsende troen ved at den advarer mot farene som truer kristentroen på grunn av Antikrists forførelser” (s. 89 f).

“1. Skriften gir ingen steder noen tillatelse til å avvike fra Guds ord på noe punkt. Tvert imot gjelder følgende ordning for den kristne kirke helt til tidens ende: 'Lær dem å holde *alt* det jeg har befalt dere!'

2. Enhver avvikelse fra Kristi og hans apostlers ord betegnes uttrykkelig som *et anstøt til fall*. Den avvikelsen som *en* kristen kan gjøre seg skyldig i uten selv å ta skade (pga. Guds spesielle beskyttelse), er og blir uansett et anstøt for andre, som ikke er i stand til å avsløre feilen, men omfavner den helt og fullt, sprer den videre og slik forårsaker ytterligere splittelse i kirken, idet de henviser til 'fedrene'...

3. Alle som avviser *en* lære i det bibelske vitnesbyrdet, setter dermed - selv om man ikke er fullt klar over det – hele det kristne kunnskapsprinsippet ut av kraft. Vi må aldri glemme at *alle* artiklene i den kristne lære har samme kilde, Den hellige Skrift, og at Skriftens autoritet gjelder med lik og uendret styrke for alle dens lærer» (s. 99 f).

Åpne spørsmål er “bare slike som Skriften selv ikke besvarer og følgelig lar stå åpne” (s. 104). Man har slått inn på gale veier når man først gjør en vurdering av hvor mye man tror man kan klare å bli enige om, og så slår fast at det er disse punktene som er allment bindende.

“Dermed blir Kristi ord 'Lær dem å holde *alt* det jeg har befalt dere!' forandret til å bety: Lær dem å holde det dere klarer å oppnå enighet om! Denne anti-bibelske ideen har ført til mange forsøk på å få i stand kirkelig enhet *uten enighet i den kristne læren*. Et eksempel på dette har vi i den Evangeliske Alliansen (fra 1846) og i den reformerte kirken, som alltid viser vilje til å forene seg med den lutherske kirken uten å kreve at læreforskjellene må bort” (s. 104).

I "Brief Statement" (1932) sier Pieper følgende om åpne spørsmål:

“Art. 44. Benevnelsen «åpne spørsmål» kan brukes om spørsmål innenfor den kristne lærens område som den hellige Skrift enten ikke i det hele tatt eller ikke klart besvarer. Ettersom verken enkeltpersoner eller kirken som helhet har tillatelse til å utvikle eller komplettere den kristne lære, men tvert imot har en befaling fra Gud om å holde seg til apostlenes lære (2 Tess 2,15; Apg 2, 42), må de åpne spørsmålene forbli åpne. – Følgende lærer er ikke å anse som åpne spørsmål: Læren om kirken og embetet, om søndagen, om kiliesme (tusenårsriket) og om Antikrist - ettersom disse lærene er klart uttrykt i Skriften.”

22) Se *Lehre und Wehre* 1868, s. 65-70, 100-114, 129-141, 161-169, 201-211, 233-240, 297-305, 318-319.

23) *Christliche Dogmatik I*, St. Louis 1924, s. 89 ff.